

CIT

FORSKNINGS- OG UDVIKLINGSAFTALE

for

CIT-projekt nr. 62:

“ARBEJDSFORMER I DATALOGISKE FORUNDERSØGELSER”

Dateret xx.xx.xx 1997

mellem

DANMARKS RADIO,

RIGSHOSPITALET'S INFORMATIKAFDELING,

WM-DATA A/S,

**FORSKERE VED
ROSKILDE UNIVERSITETSCENTER**

og

CENTER FOR IT-FORSKNING

INDHOLD

1. BAGGRUND, PARTERNE OG PROJEKTDELTAGERNE.....	7
2. FOU-AFTALENS FORMÅL OG PROJEKTETS MÅL.....	8
3. BESTEMMELSER AFLEDT AF CIT-FINANSIERINGEN	8
4. AFTALEPERIODE.....	9
5. PROJEKTORGANISATION.....	9
6. ØKONOMI OG ØVRIGE YDELSER.....	12
7. IMMATERIELLE RETTIGHEDER VED FOU-AFTALENS INDGÅELSE	12
8. IMMATERIELLE RETTIGHEDER OPSTÅET I AFTALEPERIODEN.....	13
9. INFORMATIONSPLOGT, EKSTERN FORMIDLING OG AFRAPPORTERING	14
10. HEMMELIGHOLDELSE OG FORMIDLING AF PROJEKTRESULTATER.....	15
11. EJENDOMSRET TIL FYSISKE AKTIVER.....	17
12. PARTERNES ØVRIGE MEDARBEJDERE	18
13. UNDERLEVERANDØRER.....	19
14. DELTAGELSE I ANDRE SAMARBEJDER	19
15. OVERDRAGELSE AF FOU-AFTALEN	20
16. OPHØR VED OPSIGELSE OG VED MISLIGHOLDELSE	20
17. ANSVAR.....	21
18. GENFORHANDLING.....	22
19. GENERELLE BESTEMMELSER	22
20. TVISTER OG LOVVALG	22

BILAG

- 1 CIT-forskningsprojekt, CIT sag nr. 62: "Arbejdsformer i datalogiske forundersøgelser" (projektplan inkl. budget)
- 2 Bekendtgørelse nr. 82 af 19. februar 1996 og udkast til CITs bevillingsskrivelse dateret 01.10.1997
- 3 CIT - Råd, Regler og Retningslinier for Forskningsprojekter støttet af CIT
- 4 Skabelon for Projekthåndbogen
- 5 Immaterielle rettigheder (Baggrundsviden)
- 6 Anvendelsesområde for tildelte licensrettigheder (Forgrundsviden)
- 7 Liste over medarbejdere på Projektet

OVERSIGT OVER DEFINITIONER

Side

“Aftaleperioden” betyder perioden fra den 01.08.1997 til den 31.12.1998.

“Baggrundsviden” betyder immaterielle rettigheder, der forelå ved FoU-Aftalens indgåelse.

“Forgrundsviden” betyder immaterielle rettigheder opstået i Aftaleperioden.

“Forsker” betyder henholdsvis Finn Kensing, Keld Bødker og Jesper Simonsen. samt de til Projektet yderligere tilknyttede Forskere, som efterfølgende har tiltrådt FoU-Aftalen.

“Forskergruppen” betyder den samlede gruppe af Forskere.

“Forskningsansvarlig projektleder” betyder den projektleder, der har hovedansvaret for de forskningsmæssige mål.

“Forskningsinstitutionen” betyder Roskilde Universitetscenter.

“Fortrolige Oplysninger” betyder de i 10.01 nævnte oplysninger.

“FoU-Aftalen” betyder nærværende samarbejdsaftale om forskning og udvikling inklusiv alle bilag hertil.

“Parter” betyder Danmarks Radio, Rigshospitalets Informatikafdeling, WM-data, Roskilde Universitetscenter og CIT. I punkt 7 og 10 omfatter Part tillige Forskerne.

“Projektdeltagerne” betyder CIT, Virksomhedsgruppen og Forskergruppen. I pkt. 8 og 14 omfatter Projektdeltagerne ikke CIT.

“Projektet” betyder det i Bilag 1 beskrevne projekt.

“Projektledelsen” betyder den Forskningsansvarlige og Udviklings- og Forretningsmæssige ansvarlige projektleder.

“Styregruppen” betyder Projektets øverste besluttende organ.

“Udviklings- og Forretningsmæssig ansvarlige projektleder” betyder den projektleder, der har hovedansvaret for de mere forretningsmæssige aspekter i Projektet.

“Danmarks Radio” betyder
Danmarks Radio
Rosenørns Allé
1999 Frederiksberg C

“Rigshospitalets Informatikafdeling” betyder
Rigshospitalets Informatikafdeling
Afsnit 5232
Blegdamsvej 9
2100 København Ø

“WM-data” betyder
(A/S reg. nr. **)
WM-data A/S
Bregnerødvej 127
PO. Box 174
3460 Birkerød

“Virksomhedsgruppen” betyder Danmarks Radio, Rigshospitalets Informatikafdeling og WM-data.

“Roskilde Universitetscenter” betyder
Roskilde Universitetscenter
P.O. Box 260
4000 Roskilde

Mellem nedenstående parter (“Parter”)

Danmarks Radio
Rosenørns Allé
1999 Frederiksberg C
(i det følgende benævnt “Danmarks Radio”)

Rigshospitalets Informatikafdeling
Afsnit 5232
Blegdamsvej 9
2100 København Ø
(i det følgende benævnt “Rigshospitalets Informatikafdeling”)

WM-data A/S
(A/S reg. nr. **)
Bregnerødvej 127
PO. Box 174
3460 Birkerød
(i det følgende benævnt “WM-data”)

Roskilde Universitetscenter
P.O. Box 260
4000 Roskilde t
(i det følgende benævnt “Roskilde Universitetscenter”)

og

CENTER FOR IT-FORSKNING
Forskerparken
Gustav Wieds Vej 10
8000 Århus C
(i det følgende benævnt “CIT”)

er d.d. indgået nærværende

SAMARBEJDSAFTALE OM FORSKNING OG UDVIKLING

(i det følgende inklusive alle angivne bilag benævnt “FoU-Aftalen”)

med henblik på at fastlægge rammer og retningslinier for samarbejdet samt rettigheder, forpligtelser og ansvar i forbindelse med gennemførelsen af det i Bilag 1 beskrevne CIT-

forskningsprojekt, CIT sag. nr. 62: "Arbejdsformer i datalogiske forundersøgelser" (i det følgende benævnt "Projektet").

1. BAGGRUND, PARTERNE OG PROJEKTDELTAGERNE

1.01 CIT er en kontraktstyret institution under Forskningsministeriet. CIT har til formål at fastholde og udbygge dansk forskning på informationsteknologiområdet/IT-området, herunder fremme forsknings- og udviklingsindsatsen på IT-området i et tæt projektsamarbejde mellem offentlig IT-forskning og dansk erhvervsliv.

1.02 Danmarks Radio, Rigshospitalets Informatikafdeling og WM-data (i det følgende tilsammen benævnt "Virksomhedsgruppen") har i forhold til projektet, inden for hvert deres forretningsområde, det formål at sørge for, at de i deres produkter og serviceydelser anvender den nyeste viden indenfor IT-området. Hver af virksomhederne har velkvalificerede medarbejdere, der er motiveret for og tilskyndes til at udvide deres begrebsapparat og metoderepertoire i forhold til forundersøgelse. Danmarks Radio, Rigshospitalets Informatikafdeling og WM-data er selvstændige Parter i FoU-Aftalen og kan således ikke forpligte hinanden, medmindre dette særskilt fremgår af FoU-Aftalen eller efterfølgende besluttes af Danmarks Radio, Rigshospitalets Informatikafdeling og WM-data.

1.03 Finn Kensing, Keld Bødker og Jesper Simonsen, Roskilde Universitetscenter (i det følgende benævnt henholdsvis Finn Kensing, Keld Bødker og Jesper Simonsen eller Forsker) danner tilsammen forskergruppen (i det følgende benævnt "Forskergruppen"), så længe FoU-Aftalen er gældende. Forskergruppen har siden 1990 arbejdet inden for forskningsprogrammet MUST. Igennem dette har gruppen udviklet et begrebsapparat om og en sammenhængende metode til forundersøgelse som en selvstændig aktivitet i systemudvikling i en organisatorisk kontekst. Forskningsmæssigt er gruppen nu nået et punkt, hvor de efter 10 projekter med industrielle samarbejdspartnere kan konstatere, at begrebsapparatet og metoden fungerer, når de selv er aktive designere i en forundersøgelse. Derfor etableres en række projekter, hvor forskergruppen alene står for undervisning, supervision og evaluering, og således ikke selv deltager aktivt i forundersøgelserne.

Projektet vil bidrage til en øget forståelse af metoder og arbejdsformer i forundersøgelser, samt af de betingelser de foregår under i en industriel kontekst. Projektet vil endvidere på baggrund af erfaringerne fra projekterne videreudvikle metoden og begrebsapparatet.

1.04 Roskilde Universitetscenter (i det følgende også benævnt "Forskningsinstitutionen") er i sin egenskab af Part i FoU-Aftalen ansvarlige for, at det i relation til Forskningsinstitutionen gældende lovgivnings- og forvaltningsmæssige regelsæt

overholdes. Forskningsinstitutionen administrerer de økonomiske midler, som Projektet bevilliges af CIT. Forskningsinstitutionen forpligter sig endvidere til at stille nærmere aftalte lokaler, udstyr, øvrige faciliteter, eventuelle licenser m.v. til rådighed for Projektet. Forskerne er ansat på Roskilde Universitetscenter, og FoU-Aftalen ændrer ikke på de rettigheder/forpligtelser, den enkelte Forskers ansættelsesaftale måtte indeholde. Såfremt der er eller måtte opstå uforenelighed mellem Forskernes ansættelsesaftaler med Forskningsinstitutionen og FoU-Aftalen, har sidstnævnte dog prioritet, medmindre andet udtrykkeligt fremgår af FoU-Aftalen, jf. 16.02. Forskningsinstitutionen godkender ved sin underskrift af FoU-Aftalen Forskernes aktive deltagelse i Projektet, herunder at Forskerne tiltræder FoU-Aftalen som deltagere i Projektet, jf. 1.06, med samtlige de deraf følgende rettigheder og forpligtelser.

- 1.05 Fra Forskningsinstitutionen kan der endvidere deltage andre forskere i Projektet, herunder Ph.D.-studerende samt teknisk/administrativt personale. Disse personalegrupperes ansættelse og vilkår ændres ikke som følge af FoU-Aftalen, medmindre andet udtrykkeligt fremgår heraf eller af et bilag til FoU-Aftalen, jf. i øvrigt 12. Disse personalegrupper kan også anmodes om at tiltræde FoU-Aftalens bestemmelser eller dele heraf.
- 1.06 CIT, Virksomhedsgruppen og Forskergruppen benævnes tilsammen "Projektdeltagerne".

2. FOU-AFTALENS FORMÅL OG PROJEKTETS MÅL

- 2.01 FoU-Aftalen indgås med det helt overordnede formål at fremme forsknings- og udviklingsindsatsen på IT-området og herunder bidrage til opbygning og fortsat stimulering af danske IT-forskningsmiljøer. Projektets mål er gennem en handlingsorienteret forskningsstrategi at udvikle et begrebsapparat og en metode til forundersøgelse, således som nærmere angivet i Bilag 1, hvori også de forsknings- og erhvervsmæssige interesser, forskningsmetode samt Projektets faser, budget og finansieringskilder er nærmere beskrevet.
- 2.02 Parterne og Forskerne forpligter sig til på professionel måde at arbejde for og samarbejde om en realisering af FoU-Aftalens formål og Projektets mål, herunder at tilvejebringe de aftalte ressourcer og fornøden faglig kompetence. Projektdeltagerne forpligter sig til loyalt at følge beslutninger truffet af Styregruppen og Projektledelsen, jf. 5.01-5.11.

3. BESTEMMELSER AFLEDT AF CIT-FINANSIERINGEN

- 3.01 Projektet er delfinansieret af CIT og FoU-Aftalen er underlagt de i Forskningsministeriets Bekendtgørelse nr. 82 af 19. februar 1996 fastlagte bestemmelser og eventuelle særlige vilkår fastsat i bevillingsskrivelsen (Bilag 2). Der henvises

yderligere til "CIT - Råd, Regler og Retningslinier for Forskningsprojekter støttet af CIT" (Bilag 3) samt til Projekthåndbogen (Bilag 4). Parterne og Forskergruppen er forpligtede til at følge Bilag 3 og Bilag 4, så længe FoU-Aftalen er gældende, herunder også de ændringer og tilføjelser, som kontinuerligt måtte blive aftalt mellem parterne.

3.02 Virksomhedsgruppen og Forskergruppen forpligter sig med henvisning til 3.01, Bilag 2, til i rimeligt omfang at bidrage til CITs forpligtelse til at fremme og løbende styrke erfarings- og vidensudvekslingen mellem den offentlige IT-forskning og dansk erhvervsliv. Specielt Forskergruppen forpligter sig i særlig grad til

- at medvirke til at styrke uddannelsen af kandidater og Ph.D.'er inden for IT-området bl.a. ved at inddrage speciale- og Ph.D.-studerende i Projektet samt ved at formidle resultater til uddannelserne;
- at undervise på CIT-forskerkurser for Ph.D.-studerende på nationalt plan mod sædvanligt vederlag betalt af CIT;
- at indgå i udviklingen af efteruddannelsesaktiviteter under de for IT-området gældende regler og tilskudsordninger, eventuelt i samarbejde med eksisterende uddannelses- og kursusudbydere på området.

3.03 Der henvises generelt til Bilag 3 og de heri indeholdte retningslinier vedrørende afrapportering om ovenstående aktiviteter samt til anvisningerne i Bilag 4.

4. AFTALEPERIODE

4.01 Projektet startes den 01.08.1997, og FoU-Aftalen træder i kraft med virkning fra denne dato. Projektet er opdelt i 2 faser, hvoraf 1. fase er dækket af finansieringen, medens fase 2 endnu ikke er fastlagt. Fase 1, perioden 01.08.1997 til 31.12.1998 benævnes i det følgende "Aftaleperioden". Aftaleperioden ophører dog senest den 31.12.1998.

Der henvises i øvrigt til Projektplanen (Bilag 1), samt 16.01-16.08 om ophør. Udgangspunktet skal i øvrigt være, at FoU-Aftalen også skal gælde for efterfølgende faser, dog med sådanne eventuelle tilføjelser/ændringer som Parterne i enighed måtte fastsætte.

5. PROJEKTORGANISATION

5.01 Til den overordnede styring af Projektet nedsættes en gruppe (i det følgende benævnt "Styregruppen"), der inden for FoU-Aftalens rammer er Projektets øverste besluttende organ, jf. dog 20. Styregruppen består af en eller flere repræsentanter fra Projektdeltagerne. CIT udpeger formanden for Styregruppen.

- 5.02 Antallet af deltagere i Styregruppen fra Virksomhedsgruppen respektiv fra Forskergruppen skal til enhver tid være identisk. Såfremt der ikke er lige stor deltagelse på begge sider, kan forskellen udlignes ved, at de to grupper tildeles samme antal stemmer. Formanden for Styregruppen træffer bestemmelse herom. Medlemmerne modtager intet særskilt honorar for arbejdet i Styregruppen.
- 5.03 Styregruppens opgaver er i hovedtræk følgende:
- Overordnet styring af Projektet
  - Fordeling af eventuelle fællesmidler
  - Opfølgning på projektplaner
  - Udarbejdelse af årsplaner, årsbudgetter, årsberetninger m.v.
  - Afgørelse af spørgsmål, hvor Projektledelsen ikke kan opnå enighed
- 5.04 Over møderne udarbejdes et referat, der udsendes til alle mødedeltagerne, jf. Projekthåndbogen (Bilag 4). Procedurer med hensyn til kommentarer til referatet, godkendelse m.v. fastlægges af Styregruppen inden for rammerne af Bilag 3 og Bilag 4.
- 5.05 Det skal tilstræbes, at Styregruppens afgørelser træffes i enighed. Skulle det blive nødvendigt, træffes afgørelse ved almindelig stemmeflerhed. Ved stemmelighed er CITs stemme udslagsgivende.
- 5.06 Følgende beslutninger kræver enighed i Styregruppen:
- Godkendelse af årsregnskab
  - Væsentlige ændringer i budgettet
  - Alle spørgsmål (jf. dog 10.04-10.05) der vedrører rettigheder til Projektets resultater, herunder fastsættelse af aftalevilkår, jf. 7.05, vederlagsfastsættelse efter 8.04 og spørgsmål i henhold til 10.06
  - Fastlæggelse af overordnede retningslinier for offentliggørelse og publicering, jf. 10.07
  - Ændring af forpligtelsen til at orientere Projektledelsen efter FoU-Aftalens ophør, jf. 10.09
  - Projektdeltagernes eventuelle deltagelse i parallelle forskningsprojekter med en konkurrerende virksomhed/forskergruppe, jf. 14.01
  - Fastlæggelse af bestemmelser ved ophør, jf. 16.06
  - Udpegelse af forligsmægler, jf. 20.02
- 5.07 Følgende beslutninger kan dog alene træffes af Parterne i enighed:
- Ændringer af FoU-Aftalen og Projektet, herunder ændring af fastlagte mål og tidsplaner
  - Optagelse af nye parter i FoU-Aftalen og nye projektdeltagere samt ansøgning om ekstern støtte til Projektet

- Fastlæggelse af bestemmelser for efterfølgende faser, jf. 4.01
- 5.08 Såfremt der i Styregruppen er enighed om at foreslå ændringer til FoU-Aftalen, skal dette anføres særskilt i et mødereferat, der herefter forelægges Forskningsinstitutionen til godkendelse. Såfremt denne godkender den/de foreslåede ændringer, skal denne del af referatet herefter anses som en del af FoU-Aftalen, såfremt der ikke tillige er udarbejdet et særskilt tillæg til FoU-Aftalen.
- Alle ændringer til FoU-Aftalen skal være skriftlige for at være gyldige og bindende for Parterne.
- 5.09 Forskergruppen udpeger en projektleder, der skal have hovedansvaret for, at de forskningsmæssige mål i Projektet realiseres (i det følgende benævnt "Forskningsansvarlig projektleder"). Virksomhedsgruppen udpeger en projektleder, der skal have det overordnede ansvar for de mere forretningsmæssige aspekter i Projektet (i det følgende benævnt "Udviklings- og forretningsmæssige ansvarlig projektleder"). CIT skal godkende såvel den Forskningsansvarlige som den Udviklings- og forretningsmæssige ansvarlige projektleder, inden disse kan udpeges. Styregruppen kan i enighed beslutte at én og samme person kan være både Forskningsansvarlig projektleder og Udviklings- og forretningsmæssige ansvarlig projektleder.
- 5.10 Den Forskningsansvarlige projektleder og den Udviklings- og forretningsmæssige ansvarlige projektleder udgør tilsammen projektledelsen (benævnt "Projektledelsen") med ansvar for den daglige ledelse af Projektet med reference til Styregruppen. Projektledelsen deltager i Styregruppens møder uden stemmeret - medmindre de er udpeget til at deltage som repræsentant i Styregruppen. De i 5.11 specificerede opgaver påhviler Projektledelsen.
- 5.11 Projektledelsen skal bl.a. forestå følgende funktioner:
- Udarbejdelse af detaljerede projektplaner
  - Løbende tilpasning af projektplaner
  - Teknisk og tidsmæssig koordinering af Parternes og Forskergruppens ydelser
  - Sikring af fornøden kommunikation mellem Parterne og Forskergruppen
  - Indkaldelse til og forberedelse af møder
  - Udarbejdelse af mødereferater og styring af FoU-Aftalen, jf. bl.a. 5.04
  - Løbende ajourføring af fortegnelse over medarbejdere, jf. Bilag 7
  - Tilrettelæggelse af Styregruppens arbejde
  - Opfølgning på beslutninger truffet i Styregruppen
- De nærmere retningslinier for Projektledelsens funktion, herunder beføjelser og forpligtelser fastlægges af Styregruppen og indarbejdes i Projekthåndbogen (Bilag 4).

6. ØKONOMI OG ØVRIGE YDELSER

- 6.01 Projektet finansieres af Parterne som beskrevet i Projektets budgetplan (Bilag 1). Parterne erklærer ved deres underskrift på FoU-Aftalen hver især at ville opfylde eventuelle i bevillingsskrivelsen stillede vilkår (Bilag 2).
- 6.02 De øvrige ydelser (lokaler, udstyr, øvrige faciliteter, licenser, tilrådighedsstillelse af teknisk/administrativt personale samt arbejdsindsats fra Forskergruppen og Virksomhedsgruppen m.v.), som Parterne og Forskergruppen hver især skal præstere til realisering af Projektet, er i hovedtræk ligeledes beskrevet i Bilag 1.
- 6.03 Parterne udarbejder interne kvartalsrapporter, medmindre andet besluttet af Styregruppen. Afrapporteringen, herunder også til CIT sker i overensstemmelse med de til enhver tid gældende regler for de tilskud, der er ydet til Projektet, jf. tillige Bevillingsskrivelsen (Bilag 2), CIT - Råd, Regler og Retningslinier for Forskningsprojekter støttet af CIT (Bilag 3).
- 6.04 Hver Part fører regnskab i overensstemmelse med det i Bilag 3 fastsatte.

7. IMMATERIELLE RETTIGHEDER VED FOU-AFTALENS INDGÅELSE

- 7.01 Parternes immaterielle rettigheder, herunder ophavsrettigheder, patenter, varemærkerettigheder, mønsterrettigheder samt knowhow, licensrettigheder m.v., ved FoU-Aftalens indgåelse benævnes i det følgende "Baggrundsviden". (Parter omfatter i nærværende pkt. 7.01-7.05 tillige Forskerne)
- 7.02 Baggrundsviden, som er af relevans for Projektet, er angivet i Bilag 5. Rettighederne til den i Bilag 5 nævnte Baggrundsviden er Parterne forpligtede til at opretholde og beskytte, så længe FoU-Aftalen er gældende.
- 7.03 Baggrundsviden skal stilles vederlagsfrit til rådighed for Projektet, i det omfang det er muligt uden at krænke trediemands rettigheder. Sådanne eventuelle begrænsninger skal angives i Bilag 5. Den Part, der er indehaver af de pågældende rettigheder, kan i øvrigt frit anvende disse, dog med respekt af FoU-Aftalen.
- 7.04 Såfremt en Part i Aftaleperioden, men uafhængigt af samarbejdet, erhverver rettigheder, som beskrevet i 7.02, skal der forholdes med disse rettigheder som med øvrige rettigheder beskrevet i Bilag 5.
- 7.05 Såfremt Baggrundsviden, som beskrevet ovenfor, viser sig nødvendig for en eller flere Projektdeltageres (eksklusiv CIT) brug af Forgrundsviden, jf. nedenfor under 8, skal den, der besidder sådan Baggrundsviden, hvis det ikke på grund af trediemands rettigheder, jf. 7.03 er umuligt, ved en ikke-eksklusiv aftale om licens overdrage denne Baggrundsviden på rimelige vilkår til den/de pågældende

Projektdeltager(e). I mangel af enighed fastlægger Styregruppen vilkårene for en sådan ikke-eksklusiv licensaftale til Baggrundsviden.

[Spørgsmålet om anvendelsen af Baggrundsviden bør forlods søges identificeret og afklaret, f.eks. ved at det i Bilag 5, hvor den pågældende Baggrundsviden er oplyst, nærmere fastlægges hvilke vilkår og hvilke eventuelle begrænsninger, der skal gælde]

8. IMMATERIELLE RETTIGHEDER OPSTÅET I AFTALEPERIODEN

- 8.01 Immaterielle rettigheder til forskningsresultater, herunder ophavsrettigheder, patenterbare opfindelser, varemærkerettigheder, mønsterrettigheder, knowhow, m.v., opstået/udviklet som led i Projektet i Aftaleperioden af Projektdeltagere benævnes i det følgende "Forgrundsviden". Projektdeltager omfatter i nærværende 8.01-8.09 ikke CIT.
- 8.02 Parterne og Forskerne er enige om, at den Forgrundsviden, der kan opstå som led i Projektet i Aftaleperioden, primært vil være ophavsrettigheder og knowhow og kun undtagelsesvis patenterbare opfindelser eller frembringelser, der kan brugsmodel-/mønsterbeskyttes. Parterne og Forskerne erkender endvidere, at ophavsretten ikke beskytter idéer, principper eller lignende, men kun konkrete fremtrædelsesformer. Således vil algoritmer typisk ikke nyde ophavsretlig beskyttelse. Tilsvarende gælder idéer og principper, der ligger til grund for programmers grænseflader.
- 8.03 Gør en eller flere af Projektdeltagerne som led i Projektet i Aftaleperioden en opfindelse/frembringelse, der kan patenteres, brugsmodelbeskyttes og/eller mønsterbeskyttes, har den pågældende Projektdeltager samtlige rettigheder dertil og kan såvel i videnskabelig/undervisningsmæssig som kommerciel henseende frit disponere herover, dog med respekt af FoU-Aftalen. Den/de pågældende Projektdeltager(e) kan efter orientering af Projektledelsen rette henvendelse til en patentagent for at søge eneretsbeskyttelse gennemført. Såfremt der hos en eller flere af Parterne er intern ekspertise, kan den/disse forestå eneretsbeskyttelsen. Parterne og Forskerne kan dog til enhver tid træffe modsat aftale og undlade eneretsbeskyttelse, herunder hvis der er enighed om at bevare opfindelsen som knowhow i stedet for at søge eneretsbeskyttelse gennemført, jf. 8.08.
- 8.04 Såfremt en eller flere Projektdeltager(e) har gjort en opfindelse/frembringelse, men ikke ønsker at foretage eneretsbeskyttelse gennem registrering, og der ikke er enighed herom med de øvrige Projektdeltagere, skal vedkommende tilbyde opfindelsen/frembringelsen til de andre Projektdeltagere på sådanne rimelige vilkår, som i mangel af enighed fastsættes af Styregruppen.

- 8.05 Den/de Projektdeltagere, der ikke opnår eneretsbeskyttelse, gives en uigenkaldelig, royaltiefri, uoverdragelig, ikke-eksklusiv licens til at anvende den pågældende immaterielle rettighed/Forgrundsviden inden for de i Bilag 6 beskrevne kommercielle-, forsknings- og undervisningsmæssige områder. Såfremt den, der har fået den pågældende immaterielle rettighed/Forgrundsviden overdraget, har betalt vederlag, kan der aftales særlige begrænsninger for de øvrige Projektdeltageres kommercielle udnyttelse.

[Ad 8.05. Det er overordentlig vigtigt, at anvendelsesområdet for den nævnte licens både i relation til virksomhederne og forskerne, som ikke har de fulde rettigheder, defineres så entydigt som overhovedet muligt.]

- 8.06 Gør en eller flere Projektdeltager(e) som led i Projektet i Aftaleperioden en frembringelse, som nyder ophavsretlig beskyttelse, har den/de pågældende Projektdeltager(e) samtlige rettigheder hertil og kan såvel i videnskabelig/undervisningsmæssig som kommerciel henseende frit disponere herover, dog med respekt af FoU-Aftalen.

- 8.07 De øvrige Projektdeltagere gives en uigenkaldelig, royaltiefri, uoverdragelig, ikke-eksklusiv ret til at anvende den pågældende ophavsret/Forgrundsviden inden for de i Bilag 6 beskrevne kommercielle-, forsknings- og undervisningsmæssige områder.

[Ad 8.07. Det er overordentlig vigtigt, at anvendelsesområdet for den nævnte licens både i relation til virksomhederne og forskerne defineres så entydigt som overhovedet muligt.]

- 8.08 Parterne har ret til vederlagsfrit at udnytte enhver form for knowhow, som udvikles af nogen af Parterne i forbindelse med Projektet, alt under iagttagelse af reglerne i 10.

[Ad 8.08: Anvendelsesmåden, kommercielt, forskningsmæssigt og undervisningsmæssigt, bør også i relation til knowhow beskrives/afgrænses i et bilag]

9. INFORMATIONSPLIGT, EKSTERN FORMIDLING OG AFRAPPORTERING

- 9.01 Parterne og Forskergruppen er gensidigt forpligtede til løbende at holde hinanden orienterede om resultater m.v. og den knowhow, der oparbejdes som led i Projektet i Aftaleperioden.
- 9.02 Parterne og Forskergruppen er derudover forpligtede til straks skriftligt at underrette hinanden om forhold, der har betydning for Projektet, herunder forhold der kan bringe opfyldelsen af FoU-Aftalen og/eller Projektets realisering i fare.

- 9.03 Eftersom Projektet gennemføres med det overordnede formål at fremme forsknings- og udviklingsindsatsen på IT-området, jf. 2.01, er Parterne og Forskergruppen enige om, at ethvert resultat og enhver form for viden genereret gennem FoU-Aftalen og Projektet som udgangspunkt bør videreformidles i forsknings- og uddannelsesøjemed, men under hensyntagen til eventuelle ønsker om immateriel beskyttelse og hemmeligholdelse, jf. 7.01-7.05, 8.01-8.09 og 10.01-10.09.
- 9.04 I det omfang CIT måtte stille krav herom, indsendes faglige rapporter til CIT, hvori der redegøres for Projektets hidtidige resultater. Rapporterne kan benyttes af CIT som led i opfyldelse af sådanne lovkrav og administrativt fastsatte bestemmelser, som CITs virksomhed er underlagt. Rapporterne kan endvidere under iagttagelse af hemmeligholdelsesforpligtelsen, jf. 10.01-10.09, frit benyttes af CIT i forbindelse med analyser, informationsarbejde m.v.

10. HEMMELIGHOLDELSE OG FORMIDLING AF PROJEKTRESULTATER

- 10.01 Hver Part forpligter sig til at udvise fortrolighed over for trediemand med hensyn til informationer af teknisk, videnskabelig, økonomisk eller kommerciel art (herunder tegninger, dokumenter, viden, knowhow eller andet), som
- (i) den pågældende Part har modtaget fra øvrige Parter,
  - (ii) den pågældende Part har udviklet/frembragt om led i Projektet, eller
  - (iii) den pågældende Part i øvrigt er blevet bekendt med i forbindelse med Projektet,
- såfremt
- (iv) udbredelse med rimelighed må befrygtes at ville skade den Part, som de pågældende informationer/resultater angår eller tilhører, jf. 10.03 og de deri fastsatte procedurer i forbindelse med stillingtagen til eventuel offentliggørelse/videregivelse, eller
  - (v) skade en Part, som måtte have en særlig beskyttelsesværdig interesse i informationernes/resultaternes hemmeligholdelse, fordi disse angår den pågældende Parts virksomhedsområde, jf. 10.03.
- (Part omfatter i nærværende 10.01-10.09 tillige Forskerne)
- 10.02 De informationer, hemmeligholdelsesforpligtelsen angår, betegnes herefter som "Fortrolige Oplysninger".
- 10.03 Parterne anerkender, at Virksomhedsgruppen har en beskyttelsesværdig interesse i, at Fortrolige Oplysninger hemmeligholdes, medens Forskergruppen har en beskyttelsesværdig interesse i at kunne offentliggøre sådanne Fortrolige Oplysninger, der omfatter undersøgelser, resultater og lignende fra Projektet i

videnskabelige publikationer og kunne bruge disse i deres videnskabelige virksomhed samt i undervisningsøjemed. Under hensyn hertil og FoU-Aftalens overordnede formål, jf. 2.01 og 9.03, drøfter Parterne løbende formidling/videregivelse af Projektets resultater og anden særlig viden hos Parterne i relation til Projektet. Parterne agter på konstruktiv måde at samarbejde om at finde løsninger, som er tilpasset Parternes og eventuelle Ph.D.-studerendes forskellige interesser med hensyn til offentliggørelse/videregivelse af Fortrolige Oplysninger eller dele heraf. I mangel af anden særskilt aftale Parterne imellem gælder følgende retningslinier:

01. Fortrolige Oplysninger, der er tilført Projektet af en Part, jf. bl.a. Bilag 5, må ikke offentliggøres eller videregives uden forudgående skriftligt samtykke fra Projektledelsen og den/de Part(er), som har tilført de Fortrolige Oplysninger.
  02. Fortrolige Oplysninger, herunder resultater som under Projektet er udviklet/frembragt af en Part eller af flere Parter i fællesskab, må ikke offentliggøres/videregives uden samtykke fra Projektledelsen og den/de Part(er), som har udviklet/frembragt disse.
- 10.04 Såfremt en Part ønsker at offentliggøre Fortrolige Oplysninger eller dele heraf, skal denne Part rette henvendelse til Projektledelsen herom. Projektledelsen skal herefter inden 2 uger regnet fra henvendelsens modtagelse dels få afklaret om de øvrige Parter, der eventuelt skal samtykke, jf. 10.03.01 og 10.03.02, har indsigelser mod den ønskede offentliggørelse, dels selv tage stilling til spørgsmålet om offentliggørelse. Projektledelsen skal ved bedømmelsen arbejde ud fra en målsætning om at finde konstruktive løsninger, der muliggør offentliggørelse/publicering, uden at det skader Virksomhedsgruppen. Efter 2 ugers fristens udløb skal Projektledelsen give meddelelse til den Part, der har ønsket offentliggørelse, om hvorvidt ønsket kan imødekommes og eventuelle vilkår herfor.
- 10.05 Projektledelsen skal være berettiget til at forlange offentliggørelsen/videregivelsen af Fortrolige Oplysninger udskudt i 6 måneder (og således at udskydelsen under særlige omstændigheder af Projektledelsen kan forlænges med yderligere 3 måneder), såfremt videregivelsen vil kunne være til hinder for udtagelse af patent/brugsmodebeskyttelse eller anden beskyttelse af de pågældende opfindelser/frembringelser, eller såfremt Projektledelsen i enighed skønner, at det vil være af afgørende betydning for Danmarks Radios, og/eller Rigshospitalets Informatikafdelings og/eller WM-datas kommercielle interesser, at offentliggørelse/videregivelse udskydes.
- 10.06 Såfremt en Part har fået afslag på et andragende om offentliggørelse, eller en Part er uenig i Projektledelsens beslutning om offentliggørelse, kan Projektledelsens

afgørelse indbringes for Styregruppen, der inden 2 uger skal træffe endelig afgørelse med hensyn til offentliggørelse, jf. 5.06.

- 10.07 Styregruppen fastlægger øvrige overordnede retningslinier, som Projektledelsen skal anvende/iagttage ved bedømmelse af, om offentliggørelse/videregivelse kan ske, herunder for så vidt angår de særlige forhold, der måtte gøre sig gældende for bedømmelsen af Ph.D.-studerendes afhandlinger, hvorledes Parterne skal underrettes om fremsatte ønsker om offentliggørelse m.v.
- 10.08 Pligten til hemmeligholdelse gælder ikke informationer/resultater, som dokumentbart:
- på tidspunktet for modtagelsen allerede var i modtagerens besiddelse eller var offentliggjort eller tilgængelig for offentligheden, herunder i forskermiljøer,
  - efter modtagelsen er blevet offentliggjort eller tilgængelig for offentligheden, herunder i forskermiljøer, eller er kommet i modtagerens besiddelse fra trediemand, uden at det skyldes nogen Parts brud på hemmeligholdelsesforpligtelsen,
  - af den Part, som udbredte dem, er blevet udviklet uafhængigt af Projektet.
- 10.09 10.03-10.07 gælder fortsat, uanset opsigelse/ophør af FoU-Aftalen. Selve forpligtelsen med hensyn til orientering af Projektledelsen i henhold til 10.04-10.05 skal dog alene gælde under FoU-Aftalens forløb samt i 6 måneder efter FoU-Aftalens ophør eller den pågældende Parts udtræden af FoU-Aftalen, medmindre Styregruppen træffer anden bestemmelse.

11. EJENDOMSRET TIL FYSISKE AKTIVER

- 11.01 Hvis en Part for at opfylde sine forpligtelser i henhold til Bilag 1 skal anskaffe formuegoder, herunder udstyr, tilhører dette den Part, der har anskaffet de pågældende formuegoder/udstyr. Vedkommende Part skal - i det omfang det er nødvendigt til opfyldelse af FoU-Aftalens formål og/eller angivet i Bilag 1 - stille disse formuegoder/udstyr til rådighed for Projektet uden vederlag.
- 11.02 Den Part, der har anskaffet det pågældende formuegode/udstyr, skal vedligeholde dette uden særskilt vederlag, medmindre andet følger af Bilag 1. Risikoen for beskadigelse eller undergang af det pågældende formuegode/udstyr bæres af den Part, der har anskaffet det. Hvor det er sædvanligt at tegne skadesforsikring på det pågældende formuegode, sker dette for ejerens regning.
- 11.03 Den pågældende Part kan frit anvende det anskaffede formuegode/udstyr uden for Projektet, medmindre en sådan anvendelse er til urimelig gene for Projektet.

- 11.04 Såfremt Forskergruppen/Forskningsinstitutionen anskaffer udstyr m.v. for midler bevilliget af CIT, tilkommer ejendomsretten til dette udstyr Forskningsinstitutionen under forudsætning af, at Forskningsinstitutionen indvilliger i, at anvendelsen af udstyret efter Aftaleperioden planlægges på en sådan måde, at CIT-relaterede projekter ved Forskningsinstitutionen fremover i videst mulig omfang tilgodeses med hensyn til brug af udstyret.
- 11.05 Formuegoder, udstyr m.v. af enhver art, der eventuelt måtte være anskaffet for Parternes fælles regning til brug for Projektet, fordeles efter Projektets afslutning efter Styregruppens nærmere beslutning.

12. PARTERNES ØVRIGE MEDARBEJDERE

- 12.01 De medarbejdere hos hver Part samt studerende, som er beskæftigede med Projektet på tidspunktet for FoU-Aftalens indgåelse, er opregnet i Bilag 7. Såfremt en Part foretager udskiftninger blandt sine medarbejdere/studerende eller inddrager yderligere medarbejdere/studerende, skal dette meddeles til Projektledelsen. Projektledelsen ved administratoren, såfremt en sådan er udnævnt, opdaterer kontinuerligt Bilag 7.
- 12.02 Parterne forpligter sig til inden Projektets påbegyndelse at sikre sig, at deres egne medarbejdere og eventuelle trediemænd, bortset fra Forskerne, jf. 12.06, vederlagsfrit i forhold til de øvrige Parter overdrager eventuelle rettigheder til Projektets resultater, som disse måtte bidrage med, herunder opfindelser, ophavsrettigheder m.v. Overdragelse sker i lige sameje til Projektdeltagerne (eksklusiv CIT). Dette skal sikres ved særskilte aftaler med medarbejdere og eventuelle trediemænd, der inddrages i Projektet.
- 12.03 Parterne er enige om at ingen af de hos Parterne ansatte medarbejdere, for så vidt disse deltager i Projektet, jf. bilag 7, skal have del i ophavsrettighederne til EDB-programmet m.v., der vedrører Projektet, hvilket allerede følger af Ophavsretslovens § 59¹. Parterne agter at præcisere dette over for disse medarbejdere [*evt. bilag*]. Sådanne rettigheder tilgår således også Projektdeltagerne (eksklusiv CIT) i lige sameje. Ovenstående gælder ikke Forskerne, for hvem rettighederne reguleres, som angivet i 8.01-8.09.
- 12.04 Parternes eventuelle indgåelse af aftaler om vederlag med de på Projektet ansatte, herunder i medfør af Lov om arbejdstageres rettigheder til opfindelser m.v. (Lovbekendtgørelse nr. 131 af 18. marts 1986, som senest ændret ved Lov nr. 130 af 26. februar 1992), er de øvrige Parter uvedkommende. Sådanne eventuelle afta-

---

¹ Ophavsretslovens § 59:

“Ophavsretten til et edb-program, der er frembragt af en arbejdstager under udførelsen af dennes arbejde eller efter arbejdsgiverens anvisning, overgår til arbejdsgiveren, medmindre andet er aftalt.”

ler må dog ikke indeholde bestemmelser, der på nogen måde forhindrer eller vanskeliggør den fælles eller individuelle udnyttelse af rettighederne.

- 12.05 Hver Part er i forhold til de øvrige Parter forpligtet til at sikre, at de medarbejdere, som den pågældende Part til enhver tid allokerer til Projektet, og som vil kunne få kendskab til Fortrolige Oplysninger og/eller generelt medvirker til udviklingen/frembringelsen af immaterielle rettigheder, skriftligt erklærer sig indforstået med, at de forpligtelser, som i henhold til 7.01-10.09 i FoU-Aftalen påhviler den Part, de er tilknyttet, tilsvarende gælder for dem personligt.
- 12.06 Såfremt der til Projektet efterfølgende knyttes andre offentligt ansatte forskere, der skal arbejde på Projektet på lige fod med Forskerne, indgår disse som udgangspunkt i Forskergruppen. Sådanne forskere tiltræder FoU-Aftalen på samme måde som Forskerne, medmindre Parterne og Forskerne er enige i, at der skal gælde særlige vilkår for disse forskere.

13. UNDERLEVERANDØRER

- 13.01 Med Styregruppens godkendelse kan ekstern ekspertise inddrages som underleverandører eller konsulenter til løsning af konkrete, tidsbegrænsede opgaver. Underleverandører og konsulenter skal som minimum pålægges pligt til hemmeligholdelse i overensstemmelse med 10.01-10.09 og pligt til overdragelse af alle immaterielle rettigheder, som disse tilfører Projektet, således at de rettigheder, som opnås gennem en underleverandør- og/eller konsulentens aktiviteter, tilkommer Projektdeltagerne (eksklusiv CIT) i fællesskab. Såfremt underleverandørerne eller konsulenterne betales af Forskningsinstitutionen, tilkommer rettighederne dog denne. Forskningsinstitutionen stiller rettighederne til Projektdeltagerens (eksklusiv CIT) rådighed i overensstemmelse med principperne i 7.05. Den Part/Projektdeltager, der rekvirerer assistance fra underleverandører/konsulenter, har pligt til at påse, at der med disse indgås fornødne aftaler om rettighedsoverdragelse og hemmeligholdelse.

14. DELTAGELSE I ANDRE SAMARBEJDER

- 14.01 Projektdeltagerne kan med nedenstående begrænsninger frit deltage i andre forsknings- og udviklingssamarbejder med trediemand. Såfremt en Projektdeltager deltager i et forsknings- og udviklingssamarbejde, der i det væsentlige er parallelt med de i Bilag 1 beskrevne aktiviteter, skal den pågældende Projektdeltager skriftligt underrette de øvrige Projektdeltagere, Projektledelsen og Styregruppen herom. Såfremt det parallelle forskningsprojekt skal foregå sammen med en i forhold til Danmarks Radio og/eller Rigshospitalets Informatikafdeling og/eller WM-data konkurrerende virksomhed (for Forskergruppens vedkommende) eller med en konkurrerende Forskergruppe (for Virksomhedsgruppens vedkommende),

skal aftalen om deltagelse i et sådant projekt inden aftaleindgåelse og igangsættelse forelægges Styregruppen og godkendes enstemmigt af denne. Projektdeltager omfatter ikke CIT i nærværende 14.01.

15. OVERDRAGELSE AF FOU-AFTALEN

15.01 Parterne kan - bortset fra det der følger af 13.01 - ikke overdrage FoU-Aftalen til trediemand uden de øvrige Parters forudgående skriftlige samtykke. Forskerne kan heller ikke sætte andre i deres sted i Projektet. Såfremt en Forsker i Aftaleperioden opsiger sit ansættelsesforhold, kan Aftalen dog overdrages af den pågældende Forskningsinstitution til det universitet/den lærestanstalt, som Forskeren måtte tage ansættelse hos.

16. OPHØR VED OPSIGELSE OG VED MISLIGHOLDELSE

16.01 Uanset 4.01 har enhver af Parterne ret til med 6 måneders skriftligt varsel til en måneds udløb at meddele de øvrige Parter, at vedkommende Part udtræder af FoU-Aftalen.

16.02 Forskerne erklærer ved deres tiltræden af FoU-Aftalen, at de går ind i Projektet med henblik på at virke for gennemførelsen af alle Projektets faser. Såfremt en eller flere af Forskerne alligevel opsiger deres ansættelsesaftale med Forskningsinstitutionen, skal Forskerne straks orientere Projektledelsen med henblik på, at der hurtigst muligt kan indkaldes til et møde i Styregruppen med deltagelse af Forskningsinstitutionen. Formålet hermed er hurtigst muligt at analysere opsigelsens konsekvenser for Projektet. Generelt skal Parterne og Forskerne tilstræbe og positivt virke for, at Projektet kan fortsætte, uanset at en eller flere af Forskerne opsiger deres ansættelsesforhold. Såfremt Forskerne skal tiltræde ansættelse på et andet universitet eller en anden lærestanstalt, skal den Forskningsinstitution, hvor Forskeren er ansat, så vidt muligt for sin del overdrage FoU-Aftalen til det universitet/den lærestanstalt, som Forskeren overgår til ansættelse hos. Styregruppen fastsætter de nærmere vilkår i forbindelse med overdragelsen, herunder eventuelle økonomiske vilkår (f.eks. vedrørende personaleforpligtelser) efter indstilling fra den pågældende Forskningsinstitution.

16.03 Efter FoU-Aftalens ophør i medfør af 16.02 er Projektdeltagerne (eksklusiv CIT) berettigede til at benytte den viden og de resultater, der måtte være genereret som led i Projektet under iagttagelse af bestemmelserne om hemmeligholdelsespligt og vilkårene ved registrering og brug af immaterielle rettigheder, jf. 8.01-8.09 og 10.01-10.09 samt eventuelle særskilt indgåede aftaler herom, og/eller under iagttagelse af bestemmelser fastsat af Styregruppen, jf. 16.06.

16.04 Såfremt det måtte vise sig, at budgettet ud fra en realistisk bedømmelse vil blive væsentligt overskredet, eller hvis det på et tidspunkt kan forudsiges, at Projektet

ikke kan afsluttes inden for tidsplanens frister herfor, eller hvis det undervejs i projektforløbet står åbenbart klart, at Projektets mål ikke vil kunne opfyldes, er enhver af Parterne berettigede til at opsige FoU-Aftalen med 30 dages skriftligt varsel.

- 16.05 Efter FoU-Aftalens ophør i medfør af 16.04 har Projektdeltagerne (eksklusiv CIT) eneretten til egne opnåede resultater. Den/de udtrædende Projektdeltager(e) forpligter sig dog til vederlagsfrit at stille alle hidtil opnåede delresultater til rådighed for de øvrige Projektdeltagere i form af en uigenkaldelig royaltyfri, uoverdragelig, ikke-eksklusiv licens, såfremt disse Projektdeltagere vælger at fortsætte Projektet enten alene eller sammen med trediemand, jf. 16.06.
- 16.06 Styregruppen fastlægger relevante forhold i forbindelse med ophør, herunder vedrørende materiale, dokumenter, generelle retningslinier for fremtidig anvendelse af rettigheder, knowhow m.v.
- 16.07 Ingen af Parterne eller Forskerne kan rette økonomiske krav mod de øvrige Parter eller Forskere i tilfælde af opsigelse.
- 16.08 Gør en af Parterne sig skyldig i væsentlig misligholdelse af sine forpligtelser ifølge FoU-Aftalen, og hvis en sådan ikke er bragt til ophør senest 30 dage efter skriftligt påkrav fra de øvrige Parter, skal disse være berettigede til med omgående virkning at ophæve FoU-Aftalen i relation til den misligholdende Part. Parterne accepterer, at manglende opfyldelse af tilskudsbetingelserne og CITs krav til rapportering er at betragte som væsentlig misligholdelse. For eventuelt erstatningskrav i dette tilfælde gælder reglerne i 17.01. Misligholdelse fra Forskernes side betragtes som misligholdelse fra den Forskningsinstitutions side, som den misligholdende Forsker er ansat hos/knyttet til.

17. ANSVAR

- 17.01 I det indbyrdes forhold er hver Part erstatningsansvarlig over for de øvrige Parter efter dansk rets almindelige regler. Ingen af Parterne skal dog i det indbyrdes forhold være ansvarlig for tab, som udspringer af følgeskader, driftstab, avancetab og rentetab eller andet indirekte tab.
- 17.02 Parterne hæfter ikke for hinandens forpligtelser, herunder heller ikke for erstatningskrav fra trediemands side.
- 17.03 Den Part og/eller Forsker, der udnytter opnåede resultater kommercielt, er alene ansvarlig over for trediemand for fremstillede produkter/ydelser, idet FoU-Aftalen ikke regulerer Parternes og Forskernes eventuelle kommercialisering af produkter/ydelser eller viden, der er opnået som led i Projektet.

- 17.04 Ingen af Parterne eller Forskerne bærer nogen form for ansvar eller hæftelse for, at der gennem Projektet opnås bestemte mål eller resultater.

18. GENFORHANDLING

- 18.01 Såfremt forholdene ændrer sig væsentligt i forhold til, hvad der var tilfældet/forudsætningerne ved aftaleindgåelsen, således at der sker en væsentlig forskydning af rettigheder og forpligtelser i henhold til FoU-Aftalen for en eller flere Parter, eller såfremt en eller flere Parters interesser i samarbejdet er betydeligt mindre på grund af ovennævnte væsentlige ændringer, kan den/de pågældende Parter skriftligt kræve FoU-Aftalen genforhandlet. Der skal herefter straks optages forhandlinger, der foregår i Styregruppen, og Parterne skal søge at opnå et resultat inden 30 dage.
- 18.02 Ved genforhandling skal Parterne søge at opnå enighed om sådanne ændringer i FoU-Aftalen, at forholdet mellem rettigheder og forpligtelser i videst muligt omfang bliver som oprindeligt aftalt. Forskerne forudsættes inddraget i disse forhandlinger. Man skal endvidere tilstræbe at ændre FoU-Aftalen, således at alle Parters og Projektdeltageres interesser i at fortsætte samarbejdet genoprettes, således at opsigelse undgås.

19. GENERELLE BESTEMMELSER

- 19.01 Hver Part er forpligtet til at holde egne medarbejdere forsikrede i nødvendigt omfang. Det forhold, at en opgave udføres hos en anden Part, ændrer ikke her på.
- 19.02 Alle beløb i nærværende FoU-Aftale er eksklusiv moms og andre refunderbare afgifter. Hvis et beløb af den ene eller en anden grund af en af Parterne skal berigtiges til den anden Part med moms, er hver af Parterne forpligtet til at forhøje det pågældende beløb med det tilsvarende momsbeløb.

20. TVISTER OG LOVVALG

- 20.01 FoU-Aftalen er undergivet dansk ret.
- 20.02 Tvister mellem Parterne og Forskerne i forbindelse med Projektet skal søges afgjort i mindelighed. Styregruppen udpeger en forligsmægler. Lykkedes det ikke at opnå forlig mellem Parterne og Forskerne, henvises sagen til endelig afgørelse efter "Regler for behandling af sager ved det Danske Voldgiftsinstitut (Copenhagen Arbitration)". Alle medlemmer af voldgiftsretten udnævnes af Voldgiftsinstituttet i overensstemmelse med ovennævnte regler.

---oo0oo---

PARTERNE

Virksomhedsgruppen:

Dato:
Sted:

Dato:
Sted:

NN
Danmarks Radio

NN
Rigshospitalets Informatikafdeling

Dato:
Sted:

NN
WM-data

Forskningsinstitutionen:

Dato:
Sted:

NN
Roskilde Universitetscenter

Center for IT-forskning:

Dato:
Sted:

Dato:
Sted:

Michael Mathiesen
Bestyrelsesformand

Morten Kyng
Direktør

FORSKERNE

Tiltrådt som Projektdeltager:

Dato:
Sted:

Dato:
Sted:

Finn Kensing

Keld Bødker

Dato:
Sted:

Jesper Simonsen

Tillæg til FoU-Aftale

af **.**.19**

vedrørende CIT-projekt nr. **

Undertegnede forsker ZZ ved XX Universitet indtræder herved som Projektdeltager i Forskergruppen med samtlige de af ovennævnte FoU-Aftale følgende rettigheder og forpligtelser, hvilket samtidig godkendes af XX Universitet.

[Sted,]den **.**.19**

Forsker ZZ

XX Universitet

Tillæg til FoU-Aftale

af **.**.19**

vedrørende CIT-projekt nr. **

Undertegnede ZZ Universitet indtræder herved i samtlige XX Universitets rettigheder og forpligtelser i henhold til ovennævnte FoU-Aftale i forbindelse med, at forsker ZZ har fået ansættelse på ZZ Universitet og som Projektdeltager har tiltrådt ovennævnte FoU-Aftale. YY Universitet er herefter frigjort fra samtlige rettigheder og forpligtelser i henhold til ovennævnte FoU-Aftale.

[Sted,]den **.**.19**

ZZ Universitet

Forsker ZZ